

Előfizetési díjak:
egész évre 4 frt, fél évre 2 frt; közszéki jegyzőknek és tanítóknak egész évre 3 frt.
Magán hirdetések díja:
Háromszor hasábozott garmond sorért 5 kr; bélyegdíj minden beiktatásért 30 kr.
Hivatalos hirdetések díja:
Egyszeri közlésért tekintet nélkül a szöveg nagyságára, bélyegdíjjal, nyugtából egyúttal 3 frt.
Nyitóléc soronként 30 kr.
többszöri hirdetésnél kedvezmények nyújthatnak.

SZILÁGY-SOMLYÓ

TÁRSADALMI HETILAP.

Megjelenik minden csütörtökön.

A lap szellemi részét illető levelek a szerkesztőséghez, pénz küldemények és hirdetések a kiadónakhoz címezendők.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Bérmentetlen levelek csak ismert kéztől fogadhatók el.

Ismét trachoma.

A mostani őszi fegyvergyakorlatokra vármegyénkből úgy a közös hadsereg, mint a honvédség kötelékében számosan vonultak be. Nem lehet tehát legkevésbé sem csodálkozni rajta, ha nagy megütdéssel olvassuk a fővárosi napi lapok tudósításaiból, hogy a hadsereg és honvédség, különösen pedig a Budapestre bevonult csapatok körében a trachoma — egyiptomi szembetegség — ijesztő mérvben lépett föl, minek meglepő bizonyítékaként szolgál az, hogy a Varasdról és Eszék-ről felvonult Miklós orosz trónörökös nevét viselő 5-ik uhlánus ezredben szerföltött nagyszámu a bekötött szemű katonák. A Székesfehérvárra érkezett ezredből több mint 140 trachomás beteget helyeztek el az ottani csapatkórházban.

A Budapestre most bevonult tartalékosok között is nagyon sok trachomást találtak, kik a felülvizsgálat után azonnal a kórházba szállítottak, úgy hogy ma már a budapesti katonai kórházakban háromszázhuszra emelkedett a trachomások száma.

A betegek bekötött szemmel hevernek az ágyakon az egészen sötétbe lefüggönyözött szobákban. A kik már jobban vannak, azok zöld szemüveget kapnak. A betegség úgy kezdődik, hogy az ember viszketést érez szemében, mintha por hullott volna bele. A betegek rendszeren kezeikkel dörzsölik a beteg szemet, a minek természetesen az a következménye, hogy a másik szem is inficiálva lesz. Külsőleg sárgás foltok keletkeznek a beteg szemén, melyek ha elterjednek s idejében kellő orvosi kezelésben és gon-

dozásban nem részesülnek, teljes megvakulást idéznek elő. A kórházakban pokolköféle oldattal ecsetelik a betegek szeméit, a mi igen nagy fájdalommal jár.

A betegség a leggondosabb ápolás mellett is sokáig, sokszor egy évig is eltart s ha meg is gyógyul, a szem látóképességéből igen sokat veszít.

Rendkívül nagy figyelmet érdemel e veszedelmes betegség, mert mint szakemberek határozottan állítják, egyszerű kézzorítással, de különösen a beteggel közös törülköző kendő használata által is elkapható.

Tudjuk jól, hogy a véderő kötelékében álló legénység körében a katonai kórházal szemben általában minő kedvezőtlen hangulat uralkodik, minek következtében minden nagyobb erőltetés nélkül föltehetjük azt, hogy a trachomás katonák jó része találni fog utat-módot arra, hogy a trachomás kórházból teljes felgyógyulás előtt kimenekülhessen, de találni fog módot sok számos esetben arra is, hogy a kórházba való menetelt egyáltalán elkerülje.

Már most minő következése lesz annak, ha a trachomás katonák a többi legénység között táboroznak? Semmi más, minthogy a fegyvergyakorlatok bevégzésének idejére a trachomás katonák száma megtízszereződik s a szabadságra szétoszló hadfiak a szélrőzsa minden irányában szerte fogják hordani ezen rendkívül ragályos és nagyon nehezen gyógyítható betegséget.

A szembetegségről s a szembetegnek kivált ha az a műveltebb osztályhoz tartozik s komolyabban, behatóbban fel tudja fogni s meggondolni a vakság irtózatossága léleksemmisítő erejét

— lelki állapotáról igaz fogalma s álapos képzelete csak annak lehet, akit érintettek már e veszedelmes betegség szárnyacsapásai, vagy egy szakembernek, aki a kórházak termeiben látta a lélekben megtört s kétségbeesett ezen szembetegeket.

Nem célunk hiába való ijesztgetésekkel a közönséget elrémíteni, de midőn tudjuk azt, hogy vármegyénk polgárságából is néhány ezer ember veszen részt a Budapest körüli őszi gyakorlatokon, nem mulaszthatjuk el e fenyegető veszedelmet jóelőre jelezni.

Közös hadseregben, honvédségben szolgáló fiaink, testvéreink, falunk, városunkbeliek mind oly közéről érdekelnek, hogy már csak azért is érdemes lépést tenni, hogy azok esetleges szembetegsége meggyógyíttassék s betegen haza ne bocsáttassanak. De hátha meggondoljuk, hogy a rég elhagyott otthonba visszatérő kifáradott s bizony nagy részük kiéhezett katonák minden módot megkísértenek, hogy esetleges betegségüket az elbocsátás alkalmával — nehogy a kórházban vissza tartassanak — eltitkolják, s hozzávesszük, hogy akadna talán olyan eset is, hogy alapos megvizsgálás nélkül bocsátanak szét a csapatokat: bizony nyomon mondjuk, hogy kétséget sem szenvedhet, hogy a fegyvergyakorlatokról szétoszló katonaság a trachoma betegséget az ország minden vidékére szét fogja hurcolni s ebből nekünk Szilágyvármegyeieknek — hol már pár éven át ugyancsak meg kellett e nehezen gyógyítható ragályos betegséggel küzdeni — biztosan az orosz-lánrészt fogna kijutni.

Hatvanezer ember veszen részt az ideai Piliscsaba-Balassa-Gyarmat körüli

nagy manőverezésén. Hihető-e az, hogy mikor ez a tengernyi ember tul esik a gyakorlatokon, lehető legyen az, hogy ott az egészségügyi átvizsgálás oly minuciozussággal keresztlő legyen vive, hogy az elbocsátottak között akárhány trachomás beteg is mint megvizsgált egészséges elbocsátva ne legyen.

Tudjuk azt jól, hogy a közigazgatási hatóságok szigorú egészségügyi övrendszabályokkal lépnek fel minden fegyvergyakorlatról hazatérő katonák szemben, de azokat mégis oly tág körűeknek tartjuk, hogy azokban nem merünk eléggé bizni e most fenyegető bajjal szemben.

Hogy minő mérveket ölthet még e betegség a gyakorlatok befejeztéig, tudni nem lehet. De ha a most meglevő baj nagyobb mérvet nem öltene is, már is teljesen indokoltnak tartanók, ha vármegyénk alispánja útját-módját találna annak, hogy a fegyvergyakorlatokról hazatérő katonák addig, míg a vármegyének erre kiküldött orvosai a vármegye szélső vasúti állomásain, vagy más alkalmas helyen meg nem vizsgálnák, illetőségi helyeikre ne mehessenek s a bajt a vármegyébe szét ne hurcolhassák.

Sokak előtt szót sem érdemlő dolognak látszik az egész trachomakérdés, pedig fájdalom, Magyarországon ma már nagyon is komoly jelleget öltött. Ideje, hogy Szilágyvármegye részen legyen, mert a késő ébredésnek gyászos következményeit egész nemzedék fogná keservesen megsírni.

A „Szilágy-Somlyó” Tárcája.

A szegény asszony fia.

— Ir mese. —

Volt valahol . . . no azt is megmondom, hol: Írországban a Lee folyó partján volt egyszer egy szegény özvegyasszony, annak volt egy fia. Donoghnak hitták. A fiu akkora volt már, hogy legényszámba ment, a mi bizony nagy jótémény volt a szegény özvegyasszonyra nézvést, mivelhogy így a fiu megoszthatta vele az élet gondját, terhét.

Meg is osztotta hűségesen, jó gyermekhez illő módon, a mennyire tőle tellett. Szorgalmasan munkálta kis szántóföldjét, legeltette az egyetlen tehénkét, halászott a folyóban s a kifogott halat be-bevitte eladni a városba. Donogh nem volt ugyan szép, mivel ki volt növe; de a hátán levő pupja nem akadályozta őt abban, hogy mindig jószívű, hűséges fiúnak ne mutassa magát.

Nem messze a házikótól, a melyikben Donogh édesanyjával lakott, egy Mac Carthy Mox nevezetű nemesnek a kastélya állt, a ki fényűzésével és tékozlásával rövid idő alatt annyira leapasztotta nagy vagyonát, hogy az egész országban egy veszekedett batkát sem kölcsönzött már neki senki.

Mac Carthy egy szép napon gyönyörűséges leánykájával, Maigával, az ablaknál állott, a mint Donogh, a kinek ma halban különösen jó fogása volt, előttük elhaladva, illő tisztességtudással megemeltette a sapkáját. Lehet, hogy Mac Carthy épen akkor különös jókedvében volt, vagy az is lehet, hogy Donogh ki-nőt testalkata öltött fel neki; szóval rákiáltott és megkérdezte tőle, hogy mi van a kosárban?

Donogh nem szólt semmit, hanem a helyett hirtelen leemelte a kosara fedelét és mig Mac Carthy és leánya a még vígan evickelő szép halakat szemlélgették, Donogh azalatt egészen belemerült a kedves Maiga nézésébe . . . Felelt minden kérdésére, maga sem tudta voltaképpen, hogy mit.

Azonközben odajött Mac Carthy udvarmestere is, és mivelhogy Mac Carthy és leánya a halat igen szépen találták, hát meg akarta venni; csak hogy — sajnos — nem volt neki pénze, De Donogh, a kit a szép Maiga egészen megigézt, mondta az udvarmesternek, hogy azért tartsa meg a halat, az árát majd megkapja máskor, mikor majd ismét erre jár.

Miután a halán ilyenténképen tulajdolt és kirakta azt a kosarából szépen egyenkint, Donogh hazament, elméjében csak Maigát forgatva szüntelen. Kihajlotta a tehénkét az erdő aljába s leülve egy cserjebokor mellé, elnézte hosszan a kéklő eget, mintha most látta volna csak először . . . Mikor a tehénke jóllakott, megittatta az erdőalji patakából, aztán lassan hazaterelte a kezés jószágot, bekö-

tötte a rendes helyére, maga pedig be-ment a házba elővett egy könyvet és belőle sokáig olvasgatott. Olyan szép volt most az, a mit olvasott! . . .

Azután lefeküdt, de a kedves leány képe lebegett előtte akkor is. Sőt másnapra kelve is csak arra gondolt. Szokása szerint ismét lement a folyóhoz, de a helyett, hogy a hálóját kivetné, henyélve járkált mellette parthosszat, mignem egyszerre gyenge kopogást hallott. Donogh lábujjhegyen odalopódzott ahhoz a helyhez, a honnan a kopogás jött és ott egy kis emberkét látott; alig volt akkora magas, mint a lábászára; az arca ráncos volt és a testét ószabásu rajtavaló takarta. Egy cserjebokorban kis székecskén üldögélt és éppen a cipőjét foltozta.

Donogh mindjárt megértette, hogy ez az emberke senki más nem lehet, mint az a törpe, az a pipogya ember, a kiről ő már sok csodás dolgot hallott és eltö-kélte magában, hogy elfogja, akármijébe kerüljön is.

— Ilyen szép napon ilyen munkát mivelsz, emberkém! — szólt Donogh, miközben a parányi cipészhez lépett.

— Bizony Donogh, szép nap, — felelte a törpe s ámbár kissé megszeppenve nézett rá, alattomban mégis vigyorgott.

— Ugy látom, te nagyon ügyes cipész vagy, emberkém, — füzte tovább Donogh.

— Meglehetős, — felelte a pipogya emberke, de azért én semmi sem vagyok ahoz az emberhez képest ott a kend háta mögött.

De Donogh nem volt olyan tökkel

ütött bolond, hogy hátranézzen. Tudta, hogy a pipogya emberke csak azért mondja azt, hogy azalatt odább állhasson.

— Én már csak inkább te rád nézek, mint a hátam mögé, kedves emberkém, — mondta a pupos.

— Nini! Kicsoda az az ember, a ki amott a folyón keresztüljön? — kérde a pipogya emberke, ujjával a víz felé mutatva.

— Ej! hát kukucska! te oda s kérdezd meg őt magát, te furfangos! — kiáltott Donogh s azzal az apróságot galléron ragadta. — Most pedig mondd meg nekem rögtön, hol talállok sok kincset, máskülömben keresztüldöflek a késemmel.

S azzal Donogh előrántotta bicsakját és kinyitván a fogával, a hegyét a törpe mellének szegezte.

— Csak nem akar kend engem megölni? — jajgatott a törpe.

— Nem-e? De bizony meg! Ha kend nekem azt, a mit kérek, szó nélkül elő nem teremti, hát felhasítom kendnek a hasát, olyan igazán, mint élek, — kiáltá Donogh, elszánt képet vágva.

— No, csak ne csinálj olyan vakarókefeképet! — dadogta a törpe. — Hiszen én szives-örömet megmondok kendnek, hol talál kend annyi aranyat, a mennyit csak akar. Hanem előbb vegye el azt a kést.

Donogh elvette a kést.

— Tudja-e kend, hol van az a rop-pant nagy gát? — kérde a pipogya emberke.

— Azt én kendtől akarom hallani, — felelé Donogh.

A téli len.

(G. L.) A folyton hanyatló buzaárak arra készítetik gazdáinkat, hogy más termény előállításával is foglalkozzanak. Fájdalom, nem sok oly termény van, a mit a nagy üzembe felvenni lehetne s most, midőn a figyelmet egy újabb növényre felhívjuk, azt azon okból tesszük, mert sok előnyös tulajdonságánál fogva a gazdasági üzemből egészen jól helyet foglalhat, a nélkül, hogy más terméseket zavarna és ez: a téli len.

Hazánkban eddig a nyári lent természetű és pedig kétféle célból. Harmatdus vidékeken a végből, hogy fonalat nyervek belőle. Fájdalom ez az ágazat megkezdősen el van hanyagolva és óriási hanyatlást mutat.

Azt lehet mondani, hogy terjedőben van a lennek termelése magnyerés céljából és még nagyobb lendületet venne a lentermelés ezen irányzata, hogyha a szalmáját fonalnyerésre is használnák. Ez nemcsak hogy nem lehetetlen, de egészen jól megy. A baj csak az, hogy egyedül morvaországi gyárosok foglalkoznak a lentszalma fonalanyagának nyerésével. Hazánkban pedig ma még olyan gyár, a mely termelőktől a kicsépett lentszalmát megvásárolná és a szükséges áztatás és egyéb műveleteknek alávetve, a fonalanyagot is megmentené, nem létezik. A földmívelési kormányzatnak egyik legeminensebb feladata e téren lehetővé tenni a termelést.

A földmívelésügyi miniszter ur nagyon helyesen mondotta, hogy gazdasági iparokra van szükség, mert igen sok ipar létezik, a mely nélkül a mezőgazdasági termelés nem lehet. Utalunk a cukoriparra, ilyenek a kender és len feldolgozó gyárak, cikoria-gyárak stb. stb. Ennélfogva nagyon helyes lehet a földmívelésügyi miniszternek azon véleménye, hogy a hazai mezőgazdasági viszonyoknak javításán csakis új termeléseket életbeléptető ipartelepek létesítése által lehet kézzel fogható módon segíteni. S miután a földmívelésügyi miniszter urnak ezek a nézetei, remélhetőleg a legközelebbi jövőben minden befolyását latba fogja vetni, hogy ilyen iparágak tényleg létesüljenek is.

De térjünk vissza a téli lenre, a melyről egyetmást azok számára, a kik ezen növényfajt nem művelték és nem ismerik, elmondani szándékozunk.

A téli lent Európának legtöbb országában művelik. Csak egyetlenegy fajtája van par excellence magtermelésre való magfajta. A belőle nyerhető fonalanyag viszonylag vastagabb és durvább, de azért használható. Tulajdonképeni hazája a meleg országokban van, mert ősszel kell elvetni, a telet kell kiállania s ennélfogva a kifagyás veszedelmének csak úgy ki van téve, mint a repce, azzal a különbséggel, hogy míg a repce tíz esztendőben kétszer kikerül úgy a hogy, addig a téli len körülbelül minden negyedik esztendőben fagy ki hótalan kemény teleken.

— Hát a mellett a roppant gát mellett van egy nagy szikla, a melyiken egy magányos bokor nő, van egy nagy fazék, annyi arannyal, hogy az egész Cork-grófságot megvehetnék rajta.

— Kend nagy ravasz, — felelte Donogh. — Azt hiszi kend, hogy én olyan „nesze semmi, fogd meg jól“—ért elmegyek a világ végéig? Olyan helyet mondjon kend nekem, a mit itt közel talállok, vagy olyan igaz, mint élek elpusztítom kendet!

— No ne dühösködjék olyan szörnyen! — vágott Donogh szavába a pipogya emberke. — Ismeri kend a Tara-hegyet?

— Ugy hallomásból.

— Ott a hegy keleti oldalán van egy régi gémes kut; annak a fenekén annyi arany és ezüst van, hogy az egész Munster királyságot megvehetnék rajta. Jobban tetszik ez kendnek? — kérdezte a kópé.

— Ez mind nem segít kenden semmit! — szólt haragosan Donogh. — Mutassa meg, hol van igazában a fényes arany, úgy, hogy a kezemet nyomban rátehessem; különben én mutatom meg kendnek, hogy hogy vág a bicskám.

— Ej, ne papoljon kend annyit! — mondá a törpe, félelmesen körültekintve, — hát nem látja, hogy amott a Mahony veszett bikája rohan errefelé, egyenesen miránk.

— Hol? Na, hol? — kiáltott Donogh, a ki nem tudott jól futni, s egyszerre hirtelen megfordult.

Ebben a pillanatban hangos hahota ütötte meg a fülét s mire visszafordult, a pipogya emberke már eltűnt.

— Óh, te semmirekellő, te országos

A téli lennek nincs annyi ellensége, mint a repcének és kat. holdon a termések 7—12 q. között mozognak. A lenmag ára pedig mindig tetemes, mint tudjuk.

A repce annyiban van előnyben a len felett, hogy a vetőmag szükséglet ugyiszlóan nulla: azonban a téli lenből több vetőmag kell kat. holdra 90—100 kg. — Mig azonban a magtermelés tekintetében a téli len a repcével kiállja a versenyt, határozottan fölülmulja a tekintetben, hogy kat. holdankint 5—7 q. fonalat is termel, úgy hogy sikeres éveken kat. holdakon a nyers bevétel a 200 forintot is felülmulhatja.

A téli lent ép úgy szokás vetni, mint a téli repcét, vagyis augusztus második felében és szeptember első hetében. Jó földet kíván csak mint a repce. Jó földben következhetik, ép úgy mint a repce kalászosok után is s a trágyázás után a harmadik évben legjobban találja magát. Nagyon jól következhetik egyszer lekasztált vörös here után, a korai rózsaburgonya, vagy búkköny és téli árpa után és egyáltalában a kalászosok után. Az utána következő évben mindenütt búzát szoktak vetni, mert igen jó előveteménye a búzának, csak úgy, mint a repce. Körülbelül 1 m. magasságra nő fel arra való földben. Ha kifagy a télen, akkor zabot vagy árpát lehet helyébe vetni, a föld tehát nem marad üresen. Csak olyan jó művelést kíván mint a repce, tehát legalább kétszeri alásántást, felboronálást és a vetőmagnak sekély alátakarását. Két centiméternél nem szabad mélyebbre vetni a lenmagot. E tekintetben is tehát úgy viselkedik, mint a repce.

Egyetlenegy hátránya a repcével szemben az, hogy ha tavasszal gyomok mutatkoznak, azokat ki kell gyomlálni.

A föld irányában nem válogatós és síkságon ép úgy, mint hegyeken egészen jól terem. Legjobban azonban mégis a szelid homokos anyagot szereti.

Karintiában meglehetősen nagy kiterjedést nyert el a téli len termelése és tekintve, hogy annak éghajlata sokkal zordabb, mint Magyarorszáé, a kifagyások iránt tulzott aggodalmakat táplálni nincs helyén.

Az Alföldön azért volna ajánlatos felkarolni, hogy a kalászosoknak folytonosan kalászosok után történő vetése ez által félbeszakítást szenvedjen. A hesseni légy, drótféreg és hasonló kalamitások elkerülésére ez nem volna célszerűtlen, azért különösen a hesseni légytel inficiált földekre nem ártana téli lent vetni. Szeptember első hetében az még mindig lehetséges. A hegyes vidékeken pedig, a hol repcét termelni nem lehet és a hol a gabonatermelés nagyobb kalamitásokkal jár, mint a síkságon, ott minden tekintetben nagyon ajánlatos volna a felkarolás és célszerű lenne, ha gazdáink kisebb arányú kísérletekkel próbát tennének ezzel a hasznos növényvel.

A kormányzatnak is érdekében állana, hogy ez a termelési ág felkaroltas

gazember! — kiáltott Donogh, a mint magát ilyenképpen bolonddá téve látta. — De várj, csak várj, kerülj még egyszer a körmeim közé, nem menekülsz meg!

Mikor Donogh hazament, elbeszélte a törpével való találkozását az anyjának.

— No hallod — mondta az anyja, a ki a földalatti dolgokhoz derekasan értett — te vagy igen szerencsés, vagy igen szerencsétlen emberfajzat leszel. Ha azzal a földi törpével megint találkozol, ne engedj neki sokat teketóriázni, hanem követeld tőle, hogy az aranyat teremtsen elő tüstént; mert a törpék tudnak minden kincsről, a mi csak a földben elásva van s ugyancsak nagy a hatalmuk. Állítsd oda a hátával egy fához és fenyegetődzél, hogy a késéddel odaszegezed, ha a kincset elő nem teremti míg huszat olvasol.

Donogh felfogadta, hogy követni fogja az anyja tanácsát, ha majd kedvez neki ismét a szerencse s a törpével újra találkozik.

Másnap, mint rendesen, ismét halásznit ment és nem is volt hiába a fáradozása, mert sok szép és nagy halat összehalászatott. Zsákmányát aztán a városba a piacra szándékozott bevinni. Meg is indult vele jó kedvvel, de a mint a Mac Carthy kastélya mellett elmenőben volt, Mac Carthy a leányával megint ott állott az ablaknál.

Mikor Donogh őket megpillantotta, mintha a földbe gyökeret eresztett volna a lába, önkéntelenül megállapodott és a fedelet fölemelte a kosárról. Akkor oda-jött az udvarmester, megvette a halakat, persze ezzel az alkalommal is csak úgy

sék és különösen, hogy az állami birtokokon és a tanintézeti gazdaságokban ezzel a növényvel termelési kísérletek tetetnének.

Tudomásunk szerint Szávoszt Alfonz urnál (Budapest, Arany János-utca) lehet vetőmagot beszerezni.

Különfélék.

— **Megyei virilisek.** Szilágyvármegye törvényhatósági bizottsága legtöbb adót fizető tagjai 1895. évi névjegyzékének egybeállítására céljából az igazoló választmány f. hó 17-én d. u. 2 órától kezdődőleg a vármegyei székház kistermében ülést tart. Mirel érdekeltek oly megjegyzéssel értesítettek, hogy a kik az 1886. XXII. t. c. 20. §-ában foglalt kedvezményeket igénybe venni kívánják, a hivatolt t. c. 27. §-a értelmében az ülések tartama alatt jelentkezhetnek a jogosultságukat igazolhatják.

— **Egyházi gyűlések.** Viski Pál ev. ref. esperes f. hó 26-ikán d. e. 9—10 óráig, Sz. Somlyóra — a városháza tanácstermében tartandólag — e. m. tanácsot, 10—11-ig pénzügyi szakosztályi ülést és 11—12 óráig házassági törvényszéket hívott össze.

— **Községi elemi iskolánkban** a tanulók létszáma már eddig is felül haladja a múlt évit. Az előző évben volt fia 128, leány 138, összesen 266. Ez évben van fia 123, leány 152, összesen 275 tanuló. A beiratások még most is folynak.

— **Megint felebbezés.** A közelebbiről megtartott szilágy-somlyói óvónő választás ellen V. L. felebbezést adott be a vármegye közigazgatási bizottságához.

— **Nyilvános nyugtázás és köszönet.** Tkts. Halliárszky Sámuel ur sz.-somlyói lakos a krasznai főszolgabírói hivatal által 7 erdei kihágási ügyben nap és fuvardíj részleteibe megítélt 11 fnt 40 krt volt szíves a krasznai főszolgabírói hivatal utján az E. M. K. E. szilágymegyei választmányának pénztárába juttatni. A midőn ezt nyilvánosan nyugtázom, hazaíras ajándékáért köszönetemet nyilvánítom s óhajtom: vajha mások is követnék példáját! Krasznán, 1894. szeptember 8-án. Br. Györfy Pál, az E. M. K. E. szilágymegyei választmány alelnöke.

— **Öngyilkosság.** Zilahon e hó 4-ikén este Boda Lajos kir. ügyészéi irnok neje Tuhutum utcai lakásának kertjében egy almafa ágára ruházarító kötélén felakasztotta magát.

— **A nyári szárazság** annyira kiapasztotta a gőzfürdő kutjaiból a vizet, hogy a kádfürdést be kellett szüntetni, a mi azonban a beállott nedvesebb időjárásban remélhetőleg nem sokáig fog tartani.

— **Értesítés.** A nagyváradi m. kir. bábaképezdén az 1894—95. évi téli tanfolyamra a beiratások f. é. október hó 1—10 ig tartatnak. Fölvétel végett szükséges okmányok: Honossági s keresztlevele, valamint erkölcsi s orvosi bizonyítvány. Kelt Nagyváradon, 1894. szeptember 10-én. Dr. Konrád Márk.

pénz nélkül; azt mondta a halásznak, hogy a fizetésre nézvést legyen egy kis türelemmel. A halász pedig annyira belemerült ujjal a ház szép leányának a nézésébe, hogy sem a halra, sem a pénzre nem gondolt, hanem az evickelő társaságot fizetés nélkül szépen átengedte az udvarmesternek megint.

S mikor aztán hazament és az anyja megkérdezte tőle, hogy mennyi pénzt kapott a haláért, hát olyan visszaszeletet adott, hogy az öreg nem gondolhatott mást, mint hogy a fiát a törpe megbabonázta, vagy félrecsavarta neki az esztét, a mi miatt az öreg anyó aztán nagy jajgatásba tört ki.

Pár nappal később megint ott mászkált Donogh a folyópart hosszában. Most egészen ki volt jöve a sodrából, csak bándódott, tépelődött a szegény fiú. Majd agyonra busulta már magát, mert a szép Maigát sehogysem tudta kiverni a fejéből.

A mint így ide-oda bandukolt a folyó partján, egyszerre csak ismét olyan zörejt hall, mint a milyen akkor ütötte meg a fülét, mikor a törpére bukkant. „Hej, ha az a kis pipogya volna!“ — gondolta magában és lopva oda csuszott ahhoz a helyhez, a honnan a zörejt hallá.

— Megvagy! Most az egyszer nem szabadulsz ki a körmeim között! — kiáltá a pupos, a mint a cipőjén dolgozó törpét megpillantá s a mint a kis fickót kemény marokkal megragadta.

— Ejnye, kend az, Donogh? — gunyolódott a törpe vigyorogva. — Hát hogy bánt el kend a multkoriban a bikával?

— No várj csak, várj, te gazember! — mondta Donogh mérgesen. — Most

— **A bélyeg- és illeték elvülése.** A pénzügyi hatóságok eddigi gyakorlatával szemben, amely számos a bélyeg- és illeték elvülése hivatalból legnagyobb részt figyelembe nem vétetett. A pénzügyminiszter elrendelte, hogy mindazon esetekben, amelyekben valamely illetékre nézve akár az előírás, a végrehajtási stádiumban a törvényes elvülés fenforgása minden kétséget kizáró módon megállapítható, ennek az illetéknek a feltől való követelése mellőzendő s egyúttal a törlés iránti tárgyalás — figyelemmel a netalán mulasztásokra alapítható törvényes kártérítési kötelezettség — hivatalból megindítandó.

— **Nyirmon** faluban f. hó 3-ikán este nagy tűz volt, négy ház égett le minden melléképülettel együtt, egyik ólban 3 disznó is bele égett. Az épületeknek csak egyik része volt biztosítva.

— **A szesztermelőknél.** A m. kir. pénzügyminiszterium f. é. június hó 16-án 42,246. számú magas rendeletével kimondta azt, hogy az öntermesztette anyagokból készült s a termelő és háznépétől ugyanazon beszedési körben fogyasztott pálinka után ital-mérései adó nem szedhető.

— **Hazai varróépgyár.** Ez év folyamán alakult Budapest fő- és székvarosban félmillió frrtal egy varróépgyár „Első magyar varróépgyár részv. társ.“ cég alatt, mely feladatává tűzte ki, a hazánkba betóduló idegen e nemű gyártmányok kiszorítását, e hazafias cél elérhetésére úgy a magas kormány, mint Budapest fő- és székvaros közönsége által jelentékeny támogatásban részesül. A vállalat ez év tavaszán megkezdvén üzemét, az első néhány hónapra terjedő idő elteltével, az e téren is hatalmas külföldi iparral most készülő versenyre lépni, mely küzdelem — tekintve a külföldi ipar előnyösebb helyzetét — az első hazai e nemű iparvállalatra csak az esetben ígérkezik eredményesnek, ha ezen, minden tekintetben a technika a mai színvonalon álló és a legfokozottabb igényeknek is megfelelni képes ipartelep a közönség támogatásában részesül. Ezért a kolozvári kereskedelmi és ipar. kamara körlevélben hívja fel az érdekelt iparosokat és a nagy közönséget, hogy jövőben e nemű szükségletét e gyártól szerezzék be, ezáltal ugyanegy cselekedettel a hazai ipart is támogatja és saját magát kitűnő minőségű gyártmánnyal látja el.

— **Hány ember jut egy színházra?** Egy francia lap színházaról a következő kimutatást közli: Párisban 1 színházra 32.000 ember esik, Berlinben 81.000, Bordeauxban 84.000, Budapesten 85.000, Hamburgban 113.000, Bécsben 138.000 és Londonban noha ugyancsak sok a színház, mégis 145.000 ember esik színházra. A lakosághoz mérten Olaszországnak van a legtöbb színház. Cataniában 9800 lakos esik egy színházra, Firenzében 15.000, Bolognában 20.000, Velemben 24.000, Milánóban 30.000, Turinban ugyanannyi és végre Rómában 31.000. lélek-re jut egy színház.

— **A legnépesebb ország.** Khina a föld legnépesebb országa. Ebben a birodalomban 382.696.000 lélek lakik. Ehhez járul a hűbéres tartományok 21.180.000 lakosa, bele nem számítva azt a 10.519.000 embert, a ki

nem szabadulsz ki a körmeim közül. Nem vagyok már olyan ostoba, hogy töled rászedessem magamat.

— Nézd csak amott azt a fickót, milyen csufot űz a pupodból meg a görbe lábszáradból! — mutogatott a törpe a Donogh háta mögé megint.

— Beszélhatsz én tőlem, te gonosz fajzat! Én kutyába sem veszem a te fecsegésedet, — mondá elszántan Donogh. De hitet teszek rá, olyan igazán, mint a milyen becsületes ember vagyok, hogy ezt a darab földet itt, a melyiken állunk, a véreddel itatom meg, ha tüstént annyi jóféle aranyat nem teremtsz elő, a meny nyit elbírok.

— Tyűh, de nagyon haragos ma kend! — felelte a törpe. — Nini! amott jön Mac Carthy a leányával, a szép Maigával!

Ezekre a szavakra Donogh kissé fölegyenesedett, de hirtelen eszébe jutott, hogy ez a törpének csak újabb fortéja akar lenni s föltette magában, hogy nem néz semerre, ha mindjárt a halál is állna mögötte.

— Egy szót se többet! — kiáltott — hanem elő csak azzal a pénzzel, a mit kívánok, még pedig mig huszat számlállok, különben — esküszöm — utoljára harapdál kenyerbe.

És azzal a kést mellének irányozva, a törpét hátával hirtelen egy fának szorította s gyorsan számlálni kezdte: „Egy, kettő, három...“ Mikor tizenöttnél járt s a törpe még mindig nem mozdul, Donogh közelebb vitte a melléhez a kést.

— Megállj! megállj! — kiáltott a törpe. Te szerencse fia vagy, Donogh, hogy engem elfogtál és én többet akorok adni

Koreában lakik, a mely ország épen most kiáltotta ki függetlenségét. Összesen 405 millió ember él tehát a kínai császár fenhatósága alatt, a kinek uralma 11 572,000 négyzetkilométer nagyságu birodalomra terjed ki. Érdekes, hogy a nagy orosz birodalomban, a melynek területe majdnem kétszer akkora, mint Kínáé, csak 125 millió ember lakik, Ilyen nagy néptömeg dacára Kína aránylag még sem hatalmas állam. A jóval kisebb Japán alighanem le fogja győzni a koreai háboruban.

— **Selyem hamisítvány.** Egessünk el egy mintát a venni szándékoltt fekete selyemből s a hamisítás rögtön kiderül. Mert míg a valódi jól festett selyem az életénél nyomban összepödrödik és csakhamar kialszik, maga után csekély világosbarna hamut hagyván; addig a hamisított selyem (mely zsiros színű szalonnás lesz és könnyen törlik) lassan tovább ég (minthogy rostszálai a festanyagtól telítetten tovább izzanak) és sötétbarna hamut hagy maga után, de valódi selyem módjára soha össze nem pödrödik, csak meggörbül. Ha a valódi selyem hamuját összenyomjuk, elporzik, a hamisítvány nem. — **HENNEBERG G.** (cs. kir. udvari szállító) selyemgyára Zürichben, házhoz szállítva, póstabér és vámmentesen szívesen küld bárkinek is mintákat, akár egyes öltönyökre való, akár egész végekben levő valódi selyem szövetekből. Svájcba címzett levelekre 10 kros és levelezőlapokra 5 kros bélyeg ragasztandó.

Irodalom.

— „Budapesti Hirlap.” Az újságcsinálás egyik főfeladata: a közönség helyes, gyors s pontos értesítése. Még száz éve sincs annak, hogy a magyar sajtó csak a Bécsből kapott legmagasabb engedéllyel vehetett tudomást a külföld eseményeiről, így is csak hetek múlva. Ma huszonnégy óra sem múlhat el, hogy a közönséget ne értesítsük nemcsak hazánk, hanem az egész világ nevezetesebb eseményeiről. Távirat, telefon, éber levelező a világ mind a négy tájkáról s az ország minden népesebb pontjáról hírt adnak mindarról, a mi igényt tarthat a művelt ember érdeklődésére. Tudósításaink e rengetegből kiválogatni és megrostálni, ügyesen és tetszetősen feldolgozni azt, a mi a közönségre nézve szükséges, hasznos és érdekes: ebben a Budapesti Hirlap fennállása óta eddig utól nem ért példaadással járt elől, mert szerkesztőségünk az a meggyőződés vezeti munkájában, hogy a közönség semmit sem várhat el annyira újságtól, mint azt, hogy pontosan, megbízhatóan és lelkiismeretesen legyen tájékoztatva. Ez a közönség igazi anyagi és közművelődési érdeke, ez a mai zsurnalisztika fejlődési iránya. Ott pedig, nevezetesen azokban a rovatokban, a hol magának a Budapesti Hirlapnak a véleménye, ítélete, iránya, karaktere, egy szóval egyénisége nyilatkozik meg, tizennégy évi tüpröbát után már mindenki tudja, hogy mit várhat a Budapesti Hirlaptól. Az előfizetési feltételek a következők: egy hónapra

neked, mint a mennyit kértél; mindenesetre többet annál, mint a mennyire szükséged van.

Erre a pipogya egyet dobantott a földön és azonnal megnyílt a föld és egy nagy, öblös edény mutatta magát csupa arany- és ezüstpénzzel telten Donogh előtt.

— Aztán igazi arany és ezüst ez csakugyan s nem változik át később valami hiábavalósággá? — kérdezte Donogh, a kinek a sok kincs látása majd hogy el nem vette a szeme fényét.

— Szavamat adom, — felelte a törpe, — és mi tündérek meg is tartjuk a szavunkat szentül, ha egyszer odaadtuk valakinek.

És ezt mondván, a törpe egy rántással kibontakozott a Donogh kezei közül, miközben az elébbi öreges, tőpörödött pipogya emberke egyszerre csak egy fiatal, szép, bár még mindig pirinyó emberre változott át.

— Donogh, te szerencsés leszel . . . én mondom azt neked! — szólt a tündér.

Azzal letört egy ágasbogas galyat egy közel álló égerfáról és azzal Donoghot jól arcon legyintette, úgy, hogy egy pár pillanatig az eget is bőgőnek nézte.

Mikor aztán már tisztán láthatott megint, akkorra már hült helye volt a pipogya emberkének; de az arannyal teli fazék még ott volt. Nem vesztgelt hát Donogh egy percig sem, hanem kapta magát, nagy sebesen telerakta minden zsebét arannyal, aztán rátéve megint az edényre a födelét, gondosan betakarta a kincset földdel.

A mint ezzel elkészült Donogh, gyors léptekkel hazament az édes anyjához. Az öreg asszony fölugrott ülőhelyéből, mikor a fiát meglátta.

1 frt. 20 kr; negyedévre 3 frt. 50 kr; fél évre 7 frt; egész évre 14 frt. Vidékről legelőszerűbb a postautalványon való előfizetés. Cím: Budapesti Hirlap kiadó hivatala Budapestben, VIII. kerület, Rökk Szilárd-utca 4. szám és József-körut 5. szám.

— „Az 1848—49-iki magyar szabadságharc története” című illusztrált vállaltól most jelent meg a 19-ik füzet, amelyben Gracza György a Szabadságharc első komoly számottevő csatáját: a karlócai ütközetet írja le. E füzetben véget ér az első kötet s megkezdődik a második befejező kötet, amely szintén körülbelül 400 oldalra, s mintegy 200 illusztrációval fog megjelenni. A most megjelent 19-ik füzet képei a következők. Az oroszai fegyverletétel, egykoru színnyomatú olajfestmény. Bayer József tábornoki főnök. Egykoru olajfestmény után. A szerb tábor Szt Tamásnál. Gr. Dembinszky Henrik. Vitézségi honvéd érem. Falusi nemzetőrök. Palóczy László az 1848-iki képviselőház korelnöke. Majláth György a főrendiház elnöke, — báró Perényi Zsigmond, a főrendiház alelnöke, egykoru arckép után. Pázmány Dénes az 1848-ik képviselőház elnöke. (Egykoru arckép.) Almásy Pál, a 1848-iki képviselőház alelnöke.

— Wekerle Sándorné legújabb jól sikerült arcképe ékesíti a „Jókai” című hetilap díszes címlapját. A képhez Kelti Ö. Lajos lapszerkesztő írt nagyon érdekes és jellemző költeményt, hűen leírva a miniszterelnök családi életét. Bekacs Gusztávné, a társzerkesztő is egész fényben bemutatja az ő ékes írói tollát. Nem különben ügyes és kitűnő költői elbeszélést ír e számban Prém József s ügyes poetánk Somló Sándor. A legérdekesebbek egyike még kétségkívül Bekacs Gusztáv gyönyörű leírása Somogy vármegyéről. Még egész sora következnek az érdekes közleményeknek. — Megemlítjük még, hogy a „Jókai” kiadói megveték a „Magyar Nők Lapja” tulajdonjogát s így egyesülvén a két lap — „Jókai” Magyar Nők lapja címet nyert. Olvasóinknak melegen ajánljuk ezt a legszebb és legtekintélyesebb magyar heti lapot, melynek előfizetési ára: negyedévre 1 frt. 75 kr.

— Új politikai folyóirat Budapestben. Élénk megbeszélés tárgyat képezi a fővárosi politika és írói körökben egy szeptember hóban meginduló új heti folyóirat, mely főcéljául a külügyi kérdések szakavatott és tárgyilagos fejtegetését tűzte ki. Ezen folyóirat „Politikai Hetiszemle” cím alatt Székely Sámuel ur, a „Budapesti Hirlap” volt párisi, majd Párisból történt kiutasítása után londoni levelezőjének felelős szerkesztése alatt fog megjelenni. Székely ur külpolitikai minőségben szerzett tapasztalatait, politikai és társadalmi összeköttetéseit, valamint kétségtelenül széleskörű szakavatottságát ezen új folyóiratban fogja értékesíteni s így ezen új szemléjelek tekintettel hízagypótló voltára, nagy jövőt jósolhatunk. Végül megemlítjük, hogy a „Politikai Hetiszemle” a külpolitikai kérdések fejtegetésén kívül felöleli: A belpolitikai, közgazdasági, társadalmi, irodalmi művészeti és

— Szent Isten! — kiáltá — nem vagyok eszemen . . . Kicsoda vagy te? Az arcod az én kedves fiamnak az arca, a hangod az ő hangja, de az én fiampupos volt, te pedig egyenes és szép és nyulánk lettél.

Donogh abbeli nagy örömének miatta, hogy olyan hirtelen és valósággal meggazdagodott, észre sem vette azt a változást, a mi az ábrázatán meg a testalkatán végbement az által, hogy a tündér az égerfa galyával arcon ütötte. Most pedig egyszerre olyan szép legény volt, hogy párrját kellett keresni. Ő maga el sem hitte ezt mindaddig, míg az anyja a tükör elé nem huzta s a saját szemével meg nem győződött a csodálatos változásról. Az édes anyja nem győzött betelni a nézésével.

Donogh apránként hazahordozgatta a törpe összes kincsét. Aztán sorra vásárolgatta egyik darab földet a másik után, utoljára pedig megvette az öreg Mac Carthynek is kőtyavetyén elkallódott egész birtokát, és mindennek koronájaként megkérte a szép Maigát feleségül.

Maiga az alatt a feltétel alatt ment hozzá feleségül, ha Carrickadhroid meredek szikláján kastélyt épít számára. Es mivel nincs lehetetlen annak, a kinek pénze van: hát Donogh munkásokat hozott a föld minden tájáról, s a pompás épület nemsokára elkészült, a melyeknek a romjai az idegent álmélkodással tölti el még mai napiglan is. És mikor a kastély készen volt, Donogh feleségül vette a szép Maigát és együtt sok, sok esztendőn át éltek megelégedetten és boldogan.

Kemenczky Kálmán.

sport kérdéseket is. Az új szemle köré Székely urnak sikerült az ország legelőkelőbb politikusaikat és szakírokat csoportosítani. Az érdekes vállalkozásra előre is felhívjuk olvasóink figyelmét.

— Tanulók lapja. Rupp Kornél dr., főgimnáziumi tanár, a tanuló ifjúság részére lapot ad ki, melynek célja az iskola hű támogatója és az iskolai oktatásnak ki egészítő része lenni. Az eddig megjelent számok változatosak és a tanulóknak szórakoztató és tanulóságos olvasmányt nyújtanak. A lap előfizetési ára egy évre 2 forint 40 krajcár.

— A Magyar Mese- és Mondavilág, Benedek Elek nagy mesekönyvének minden újabb füzeté arrol győz meg, hogy ha ez a nagyszabásu munka elkészül az ezer éves ünnepre, ennél becsesebb, maradandóbb értékű könyvemléke nem marad a nagy nemzeti ünnepnek. Az 50 füzetre tervezett műből most jelent meg a 13. és 14. füzet, tele ragyogó szép mesékkel, mondákkal és legendákkal, nevezetesen: az Igazság és Hamiság, A féltékenysé, Péter és Pál, Az aranyhajú ikrek, Kevélyesség, Kedvesség és Szíveség, A Napisten, A möndőlecskék, A Halál. Az arany nyilvesző, Az aranyhajú királyfiuk, Bolond Mihók és a Só. A szápen és gazdagon illusztrált füzet ára 25 kr., s a ki 2 frt 50 krt előre beküld a kiadó Athenaeumhoz, bérmentve kap tíz füzetet. A Magyar Mese és Mondavilág még mindig megrendelhető az első füzetétől kezdve, ugyancsak kapható már az első kötet is (10 füzet) díszes kötésben 3 frtért. A szülőknek és a tanítóknak melegen ajánljuk figyelmébe a kitűnő munkát, melyet a közközt. miniszter is az ország összes iskoláinak és népkönyvtárainak ajánlott megszerzésére.

A szilágysági vonal menetrendje.

Nagy-Károlytól—Zilahig.

Állomások	3712	3714
	számu	vonat
Nagy-Károly indul	542	410
Mező-Terem	611	439
Érhatvan	626	454
Tasnád-Szántó	643	517
Tasnád	707	539
Szakácsai	724	557
Ákos	755	629
Alsó-Szopor	819	656
Derzsida	840	719
Sarmaság	855	734
Ökörítő	927	807
Sz.-Balla	946	828
Haraklány	1003	848
Cigányi	1018	904
Zilah érkezik	1030	918

Zilahtól—Nagy-Károlyig.

Állomások	3713	3711
	számu	vonat
Zilah indul	420	225
Cigányi	432	237
Haraklány	447	251
Sz.-Balla	504	307
Ökörítő	520	323
Sarmaság	534	337
Derzsida	603	406
Alsó-Szopor	626	428
Ákos	755	457
Szakácsai	723	523
Tasnád	742	541
Tasnád-Szántó	806	605
Érhatvan	821	620
Mezőterem	837	636
Nagy-Károly érkezik	906	705

Sarmaságtól—Sz.-Somlyóig.

Állomások	3816	3812	3814	3818
	számu	számu	számu	számu
Sarmaság indul	600	920	402	755
Somlyó-Ujlak	626	946	428	821
Sz.-Somlyó érkezik	645	1005	447	840

Sz.-Somlyótól—Sarmaságig.

Állomások	3815	3811	3813	3817
	számu	számu	számu	számu
Sz.-Somlyó indul	441	802	244	630
Somlyó-Ujlak	500	821	303	649
Sarmaság érkezik	524	845	327	713

Az aláhuzott idő éjjeli idő 6-tól 6-ig reggel.

Szerkesztői üzenet.

— Veress Miklós kémeri tüzoltó főparancsnok urnak. A főparancsnok ur helyreigazító levelet küldött be szerkesztőségünkhöz, melyben a lapunkban közlöttekkel szemben kijelenti, hogy a Szoboszlainál történt tüzesetnél 8 köböl

alakor és 10 köböl buza és a szénának fele része, — Tunyoginál pedig 400 kereszt zab lett az elégtől megmentve. Hát mi a főparancsnok ur reputációja érdekében szívesen közöljük eme helyreigazítást s azt is kész örömet elhisszük, hogy a főparancsnok ur minden tőle telhetőt elkövetett a tüzvész elfojtására s a tűz tovább terjedésének megállítására, de megengedi nekünk kijelenteni ujalog is, hogy az említett kémeri két tüzesetnél, különösen az utóbbinál a részvétlenség és érdeketlenség a községi lakosságnál bizonybizon nagyban dominált. Mert egy 2274 lélek-számu nagy községben méltán lehet érdeketlenséget konstatálni ott, ahol oly későn s oly csekély számban nyújt segédkezet a lakosság az oltáshoz, mint az éppen Kémeren történt. A mi pedig a mentés eredményét illeti, a mi közleményünk közvetlenül a károsult tulajdonosok előadásán alapult, mert azok magok személyesen adták elő, hogy a megmentett termények és széna is legnagyobb részben haszonvetetlenné a pergelődés és füstölés miatt. Sajnos, hogy közleményünknek azon részét nem cáfolhatja meg a főparancsnok ur, mely azt tartalmazza, hogy egy ilyen nagy községnak egyetlen egy tüzi fecskendője sincsen. Ez azonban határozottan a községi előjáróság hibája s valóban méltán csodálkozhatunk rajta, hogy a közigazgatási felsőbb hatóság ilyen mizerabilis tüzrendőri állapotok létezését eddig is eltűrte.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:

BÖLÖNI SÁNDOR.

HIRDETÉSEK.

5538—894. kig. szám.

Hirdetmény.

A XXII., XXIV., XXXIV. és XXXV.

számu vicinális utecsoportok uti bizottságai 8 drb. új hid építését 6425 frt 07 kr. erejéig és 1 drb. meglevő műtárgy helyreállítását 860 frt 36 kr. árért elhatározták.

Ezen munkálatok foganatosításának biztosítása érdekében alantírt főszolgabíró, mint az előbb jelzett utecsoportok elnöke **f. évi szeptember hó 28-ik napjának d. e. 10 órájára** a szomszlyói főszolgabírói hivatal helyiségében megartandó zárt ajánlati versenytárgyalást hirdet.

Felhivatnak a versenyezni óhajtok, hogy a fenti munkálatok végrehajtásának elvállalására vonatkozó zárt ajánlataikat a kitűzött nap d. e. 9 órájáig annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek egyáltalán nem fognak figyelembe vétetni.

A zárt ajánlatok az engedélyezett költség után számítandó 5%-nyi bnatpénzzel látandók el.

A szóban forgó munkálatokra vonatkozó műszaki műveletek és részletes feltételek a sz.-somlyói főszolgabírói hivatalnál a hivatalos órák alatt naponként betekintheők. Az egy csoportban meghirdetett új hidak építése külön-külön is képezheti vállalat tárgyát.

Sz.-Somlyó, 1894. szeptember 5-én.

2—2 **Nagy Gyula,**
főszolgabíró, elnök.

3308—894. tkvi sz.

Árverési hirdetmény.

A magyar kir. államkincstárnak Csorba Dániel, Csorba Mária, Dotya és Floáre mint Csorba Nuc és Nyikuláj és neje Szirka Barbura ismert, és Szirka Barburának Szilágyi Lázár ügyvéd, ügygondnok által képviselt ismeretlen örökösei elleni végrehajtási ügyében a bírói árverés 92 frt 65 kr. és 87 frt 67 kr. adó és illetékhatralék, ennek esedékes 6% kamatai, 10 frt 90 kr. vajtási, 9 frt árveréskérései s a további költségek erejéig ezennel elrendeltetvén, határidejűl **1894. évi október hó 6-ik napjának** délelőtti 9 órai megkezdéssel a zilahi kir. törvényszék területén fekvő Váralja községházához kitűzetik; az árverési feltételek pedig a következőkben állapittatnak meg:

I. Elárvereltetnek szükség esetén a kikiáltási áról alul is végrehajtást szenvedőknek következő ingatlanai:

1) a váraljai 45 számu tjkvben A. I. 1—8 rendszám alatt felvett 215, 141, 146, 172, 229, 234, 194 és 210 hrszámu ingatlanok, illetve ezen ingatlanoknak ezen telekjkvhez tartozó része 54 frt kikiáltási árban;

2) a Csorba Dániel, Mária, Dotya és Floáre nevén álló váraljai 46. sz. tjkvben A. I. 1—7. rendszám alatt foglalt 211, 142, 146, 172, 229, 234. és 214. hrsz. ingatlanok, illetve ezen ingatlanoknak ezen telekjkvhez tartozó része 242 frt 50 kr. kikiáltási árban.

Megjegyeztetik, hogy a 146, 172, 229. és 204. hrszámu részletek a 44. és 46. sz. tjkvhez tartoznak.

3. A váraljai 98. sz. tjkvben A. + 1. rendszám alatt foglalt 216. hrsz. ingatlan, 30 frt kikiáltási árban.

II. Árverelni szándékozók (kivétel nélkül) tartoznak a kikiáltási ár tizszázötödét készpénzben, vagy óvadékképes értékpapírban a bírósági kiküldött kezéhez bántépénzült előre letenni; avagy az annak előzetes letétbe helyezéséről nyert elismervényt átadni.

III. Legtöbbet ígérő köteles a vételár egyharmadát a leütéstől 15. 2-ik egyharmadát 30. utolsó egyharmadát, melybe a bántépénz is beszámítandó, 45 nap alatt, mindenkori 6% kamattal a sz.-somlyói kir. adó mint letét hivatalnál a letétkezelési szabályrendelet szerinti eljárással befizetni.

IV. Tartozik vevő az árveréstől kezdve a birtokkal járó minden közterhet viselni, és a vétel tárgya után kiszabandó kincstári illetéket fizetni.

V. A mennyiben jobb vételári ígért utólagosan nem tétetnék, jogosult lesz vevő az árverés jogerejűvé váltával innen nyelendő vételi bizonyítvány mellett a megvásárolt ingatlant tetteges birtokában és használatába átvenni, de a tulajdonjog csak az árverési feltételek teljesítése után fog részére hivatalból bekebelezettni.

VI. Ha árverési vásárló az ígért vétel-árat a járulékat a kitűzött határidőben be nem fizetné, ellene bármelyik érdekelt fél kérelmére az 1881. évi 60. t.c. 185. §-ban foglalt következmények terhe alatt újabb árverés fog elrendeltetni.

Kir. járásbíró, mint tlkvi hatóság. Sz.-Somlyón, 1894. július hó 27-én.

DONOVÁK SÁNDOR,
kir. aljbíró.

1894. Mezőberényi kiállításon: Sorvetőgépekre: ismét egyedüli első díj!! Ventzki-féle takarmányfüllesztőkre: első díj!! Gyűjtéményes kiállítás: első díj arany oklevél!!

Alakult
1856.

K Ü H N E

Legjobb és legolcsóbb sorvetőgépek

Alakult
1856.

E. gazdasági gépgyára Mosonban.

Főraktár: Budapest, VI., ker. Váci-körút 21. szám.

1894. Augusztus hó 1-től VI., Váci-körút 57/a szám. Saját házbán.

Ajánlja a t. gazdaközönségnek a legnépszerűbb s már eddig több mint 12.000 példányban elterjedt és kedvelt Szabadalmazott HUNGARIA DRILL sorvetőgépeit.

UJ! JUBILEUM-DRILL UJ! könnyű és olcsó sorvetőgép.

BALANCE HUNGARIA-DRILL UJ! „MOSONI DRILL” UJ!

legjobb sorvetők hegyes vidékre.

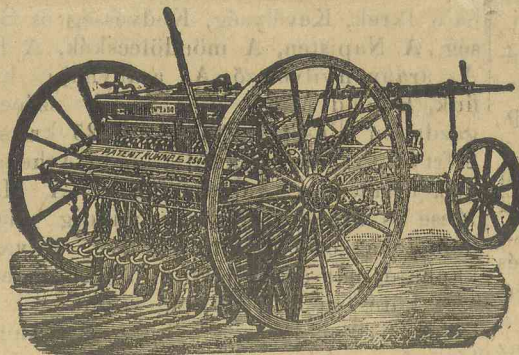
Szörva vetőgépek. Egy es kétvasu ekék.

„Laake”-féle boronák. „Triumph” szelelő.

„Backer”-féle rosták, konkoly választók, szeckavágók, répavágók stb.

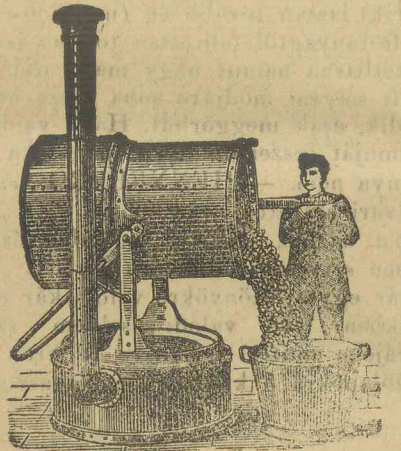
Ventzky-féle takarmány-füllesztők.

Árjegyzék bérmentve.

Hungaria-Drill.

14-14

Takarmány-füllesztő.

Menyasszonyi kelengyék.

F Á B R Y J Ó Z S E F

férfi és női divatár, kész ruha, lábbeli, kalap és butor raktára

Szilágy-Somlyón.

Most érkezett újdonságok, divatárak, fehérművek, kész férfi és női felsők, öltönyök

rendkívüli olcsó árban.

Valódi Carlsbadi lábbeli 3000 pár, nagy választékban.

Legnagyobb áruház! Versenyárak!

Két ügyes segéd és két tanuló felvétetik.

3-3

Menyasszonyi kelengyék.

H I R D E T M É N Y.

Alulírottak egy 4 holdas faelárusítási telepre volna szükségé Szilágy-Somlyón a tagosítás rendén vásártérül kijelölendő terület közvetlen közelében készpénzért, — vagy kétszer annyi — azaz nyolc hold erdőlegető illetményeért —

C S E R É B E.

Előnyben részesülnek azok, kiknek területén már építkezések vannak.

Alkalmilag felhívja a közönséget a Papp Tódor-féle — hid utca 302. számú — saját házában berendezett faterlepenek megtekintésére.

Közvetítők (alkuszok) úgy a vételnél, mint az eladásoknál kizártnak.

Az özvegy Farkas Józsefné háza örök áron eladó, vagy pedig Szentgyörgynapjától bérbe kiadó, a vételről velem lehet értekezni.

Farkas Ödön,

Szilágy-Somlyón.

2-4

3406—894. tkvi szám.

Árverési hirdetmény.

A kir. kincstárnak Torkos Marjucá mároni, Torkos Mitruné ellyüsi lakos által képviselt kiskoru Torkos Petre és Flora, Tamko Bertalan ügyvéd ügygondnok által képviselt ismeretlen tartózkodású Torkos Floare és Torkos Tódora, valamint Torkos Anna ismeretlen örökösei, s utóbbiak ismert örököse Kádár Juon mároni lakos elleni végrehajtási ügyében a bírói árverés 62 frt 04 kr. adó és illeték, ennek esedékes 6% kamatai, 8 frt 75 kr. vajtási, 6 frt 80 kr. árverésértéke s a további költségek erejéig ezennel elrendeltetvén, határidejűl 1894. évi október hó 9-ik napjának délelőtti 9 órai megkezdéssel a zilahi kir. törvényszék területén fekvő Máron közsegházához ki-tűzetik, az árverési feltételek pedig a következőkben alapítottak meg:

I. Elárvereztetnek szükség esetére a kiáltási áron alól is végrehajtást szenvedőknek következő ingatlanai:

1) a mároni 111. sz. tjkvben A I. 1—4, 6—9. rsz. a. foglalt 145, 397, 432, 631, 711, 789. és 791. hrsz. ingatlanok 628 frt kikiáltási árban;

2) a mároni 111. sz. tjkvben A. + I. rsz. alatti 295 hrsz. szőlő 4 frt kikiáltási árban;

3) A mároni 170 sz. tjkvbeli A. + I. rsz. a. 651. szántó 35 frt kikiáltási árban.

II. Árverelni szándékozók (kivétel nélkül) tartoznak a kikiáltási ár tiz százötödét

készpénzben, vagy óvadékképes értékpapírban a bírósági kiküldött kezéhez bántépénzült előre letenni, avagy az annak előzetes letétbe helyezéséről nyert elismervényt átadni.

III. Legtöbbet ígérő köteles a vételár 1/3-adát a leütéstől 15 nap, másik 1/3-adát 30 nap és harmadik 1/3-adát, melybe a bántépénz is beszámítandó 45 nap alatt mindenkori 6% kamattal a sz.-somlyói kir. adó, mint letét hivatalnál a letétkezelési szabályrendelet szerinti eljárással befizetni.

IV. Tartozik vevő a birtokkal járó minden közterhet viselni s a vétel tárgya után kiszabandó kincstári illetéket fizetni.

V. A mennyiben jobb vételári ígért utólagosan nem tétetnék, jogosult lesz vevő az árverés jogerejűvé váltával innen nyelendő vételi bizonyítvány mellett a megvásárolt ingatlant tetteges birtokában és használatába átvenni, de a tjtog csak az árverési feltételek teljesítése után fog részére hivatalból bekebelezettni.

VI. Ha árverési vásárló az ígért vétel-árt s járulékat a kitűzött határidőben be nem fizetné, ellene bármelyik érdekelt fél kérelmére az 1881. évi 60. t.c. 185. §-ban foglalt következmények terhe alatt újabb árverés fog elrendeltetni.

Jelen árverés a mároni 111. és 140. sz. tjkvben feljegyzendő.

A kir. járásbíró, mint tlkvi hatóság Sz.-Somlyón, 1894. július hó 28-án.

DONOVÁK SÁNDOR,
kir. aljbíró.

„THE MUTUAL”

new-yorki életbiztosító társaság.

Tisztán kölcsönös.

Alapított 1843-ban.

Résztvényesei nincsenek.

A „Mutual” bevételei 50 éves fennállása óta:

Díjak	2,355,186,512 frank.
Házbérek, kamatok és nyeremények	707,489,050 frank.
Összesen	3,062,675,562 frank.

Ugyanez időszokban visszafizetett a Mutual biztosítottjainak:

Esedékessé vált biztosítások, életjáradékok és visszavásárlások fejében	1,351,464,277 frankot.
Nyereményekért	443,697,213 frankot.
Összesen	1,795,161,490 frankot.

Azonkívül 907 millió frankra rugó biztosítéki alapot gyűjtött biztosítottjai javára, melynek egy részét a teljesen tehermentes 78 millió franknyi külön nyeremény-tartalék képezi.

ERDÉLYRÉSZI ALIGAZGATÓSÁG,
KOLOZSVÁRT.

25-52

Nyomatott Bölöni Sándor gyorsajtóján Szilágy-Somlyón. 1894.